

ACC. N:R M. 13998:1-12.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland Upptecknat av: Emeli L. L. L. L. L.
Härad: Albo Adress: Grimstada, Visklanda
Socken: Skatelo Berättat av: " "
Uppteckningsår: 1956 Född år 1885 i Skatelo

Platsen för vigsel och dop. s. 1-2

LUF 68.

Frieri och bröllop. s. 3-12.

" 71.

(se M. 13345:1-3.)

Vigsel och dop.

Ända sedan minnes tiden hava barn och ääen
öarna lätit sig döpa. Har läst någonstans
att ordet är latinsk och betyder källa:

"ett bad till ny födelse". För länge sen var
doppunten placerad vid kyrkans ingång.
Skatlore är inte någon gammal kyrka.

Den var färdig 1831. Det var vanligt, att
vigsel och dop skedde i Trästgården.

Därvid hände det ofta att prästen bjöd kaffe
ja kommer i hög en gran värde. Min yngste
bror och hans hustru reste till Skatlofön
för att viga. Aldrig har jag sett så många
fästliljor på en gång, som den gången.
En granne till minna och jag skulle vara
vettare. Ett viga hemma är mindre vanligt
nu för tiden. Om det blir bjudning nu för
tiden så i samband med någon fest.

så kan det hända att folk söker sig till
hotell och måingsställe. Att dop skett
i sakristian har inte förekommit här.
I så fall är det ^{rel} mycket länge sedan. De
frågs om vilka som blevo bjudna vid
vid bröllop, bärsdop och annat, som
var familjens egen högtid. Inte var det en
sed, som alltid var lika, utan var och en
bjöd först sina närmaste släktingar sedan
grannar och inte kunde de fattigaste bland
folket vara allt för fint klädda. Det ansett
på efter var och ens stånd och vilkor. En
del hade en svart duk var huvudet.
I skolkus och sockerstugor har inte varit
måfön, som låtit döpa sina barn. I mitten
av 1800 fick kyrkan spisar 4 st där blevo
god varme. Kyrktägning sker en eller annan
gång, ännu före vid försen kallåren en gång varje
hörn en knäfaller. Förläggning.

Boo Kap

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Leaf 71

Ungdomarna träffades, och blevo bekanta i skolor och vid konfirmation. De som gått och läst för prästen, voro nästan som släkt. I somrstore brukade ungdomarna ställa till midsommarsvaka. En stäng kläddes med löe, alla slags mat och dryck sattes fram på långa bord. Sedan åt man och drack och dansade. På det viset träffades de unga för länge sedan. I flera byar äro faktet mycket besläktade. Var och i byalaget har nog vinkat en barnen instu frugo det sämre än de hade på sin egen gård. Det var bra att komma i en förnämlig släkt. Somliga kunde vara rädda för slätiga anlag. De ville gärna vara lika bra, som den eller den ledande blomma, pamparna. För född 50 var brukade hos prästen i V. Tossås. På lördagen fick

Folk komma för att döpa sina barn.
På ett lysning, eller vigas det gick bra, och
det hade ingen betydelse av vilken klass de
de fick sin sak i rättighet och det var ^{var} beord
saken. Det var samma sätt här i Skoleby.
Det hände för ca år sedan att en städ
som tjänat i flera år hos prästen Virell.
Prästen gjorde hennes bröllop. Hon vigdes
i prästgården sedan blev det middag.
och det finaste var dock att vigas i kyrkan.
Det var när prästens barn gifte sig eller
skolans folk. För länge sedan hade de många
tjänare de bildade en bråk runt om.
Det var ett ståtligt ^{bröllop} sommar var
det för några år sedan. En prästdotter
vigdes i kyrkan. Det förekom ganska sällan
alltså "stöt". Det har inte varit så ofta
sällan har förekommit.

I det förra brevet, har talats något
om hur de unga sökte roa sig, och hur
de brukade sägas, det var i den "gamla
goda tiden". Om en flicka hade såkat
tycka om någon, som hennes familj kunde
gilla, började det vävas och spinnas, ~~det~~ var
det var nog med att det blev både varma
och granna bläder. Kunde och vill kunde
folk göra någonting av på den tiden.

I denna socknen var det gott om "stora"
ställen. Herrgårdar och ställeöndare. Bland
dessa var det ju nog hur de hade sig
i unga år. På somliga ställen hade man
"bönnamän", denne brukade gå in för
att sjunga, där flickan hade sett hem.
Där omtalades alla de fördelar den unga
kärleken skulle få. De oro verest mycket
sika de ha så granna hästas o. d.

Men Bönemannen skulle även ha sin
belöning. Han skulle ha en vit skjorta
som flickan själv hade vävt och så fick
han vara med på bröllopet. När de unga
fingo tid, så reste de till staden för att,
som det hette, köpa gåvor. Det blev en
psalmbok ett armband en ring eller någon
annan granlåt. Dessa saker var sedan
minne av den stora dagen. Det var ju inte
lika somliga varo mer förmögna, och
andra mindre. De små ställernas ungdom,
de träffades var som helst, på vägar och stigar.
De varo vana att arbeta med jorden sköta
kor och grisar samt höns. Det var det
samma vilken klass det var präga om.
Om de kunde hålla var varandra till livets
slut, och om de hade några intresse som
varade lika länge, så sådes det att de

bli nog lyckliga. Det ^{var} något om bröllops
det skulle ordas. Det är inte lätt att beskriva
hur man gick till sängs förr i världen
hållandslag och en del mycket gamla ~~var~~ se-
der inte varit vanliga. Flörsigiften kunde ibland
vara hård. Det sades att den eller den pojken eller
flickan får ässa allting. Den, som hade en bra
gård fick lätt någon, som ville dela med sig.
Det kunde vara annat, som spelade sin roll.
Flörsadren kunde vara trött, och behöva hjälp.
Han hade en flicka. Hon hade träffat en bra
pojke, som ville bli bonde. Då fick svärfar
mindre arbete. De unga tågo i med friska
krafter. Det var ju likadant om frun i
huset började bli trött. Om hon hade en
snugg pojke så hände det, att hon inte behövde
vara ensam om arbetet längre, hon kunde ^{det} över-
gå vård om hon någon dag blev sjuk.

Sedan bruden fått färdigt i sinnen och
hade sin utsmyckel i ordning, så skulle måga
av hennes flickkompisar, "klä bruden".

Hon måste, Irlan ha en löst hängande
hår ljus vid klädning, dock hade ju
modet mågot att säga till om. På ett
visst klockslag samlades alla, först och främst
brudens släkt, och sedan brudgummens
släkt. När alla skjutarna kommit till kyrkan
så ordnades med brudmännen ett par leam
som varo släkt med det unga paret
samt om ställde sig alla tärnorna. Först
varo de klädda i gröna pjägar de drog även
länga släp. När spelades en psalm och så
blevo de vigda. Prästen talade några för-
maningens ord till de unga. De vände sig
alla mot utgången brudmännen först och
sen alla tärnorna. Samtidigt varo mycket

folk tillstades för att se på det hela. I brudens hem var middagssednad ett bord var avsett för de nygifta. Där var jersdligt med blommor och ljus. Det hela var "gärd" bord. Att samla gåvor är ett gammalt talssätt, som inte brukats på länge. I gamla Tiden kunde bruden och hennes föräldrar bjuda hus som helst. De kunde sända ett kort, ett brev eller låta ett barn gå en rund. Om det var en större gäst, så var alltid prästen och även klosteren med. De, som för översigt, blivit bjudda vara hela släkten det passade inte att hoppa över någon. Det var gårdens "jäng". De borde vara något lunda jämntällda. Prästen höll först ett tal där han lyckönskade de unga. Någon läste till maten. Det hela tidd sig som ett större kallas, som varit sått

så storslagna i den gamla "goda tiden" det
var gott om arlets kraft både inwon och
utombes. Det var också brukligt med folk
som kom och ville kalla ut brudparet. Upp
segrade gånger skrek de, som voro ute, "Brud
paret ut, De gingo då ut på husets veranda
där folket fick se dem, kussade de och
så sjöngo de den gamla sången: ja må
de leva, ja må de leva, i huset och i
flunder, och sådana upptåg har jag inte hört.
Talas om eller kan det ha varit en länge
sedan försvunnen tide har inte hört någon
berätta om sådana upptåg. I fråga om
ett hems förning är en nog så gammal sed.
Det var sådant, ut på alla allehandas fina bak
verk, och mycket annat. Förning lämnades
in i köket. Där den togs emot av köks-
personalen, Låfarna, som på något vis

13998: 11.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Hjälpet till föse bröllopet. De fingo ett
ett mål mat alla, som hade varit med
vid det arbetet. När kalaset var över, så
vidtog dansen. Det kunde ju hända att
inte alla hem tyckte om dans. men det
förskom vanligen. och i så fall hela
natten. Djuv och annat kunde de unga
snart råka. De vara unga och hade lätt
att fåsda. Det var ännu mera roligt
att se sitt hem åter, och höra vad
som sig tilldraget, sedan de vara hemma
sist. Dett var något som blev ett
gammalt bröllop kunde gå för sig. Folk
hade ju värre för att träffas på den gamla
gode tiden. Som allt gott, tog också denna tid
ett slut. Ungdomen började sykle. De
dansade vid vägsidor och på lagar

Skriv endast på denna sida!

Det blev Nykterhetsförening i byn och år
1876 började folkhögskolan i byn. Där söka-
des ungdomar från hela länet. Det hände
att de unga hade större fridret. Och de äldre
beslutade inte alla förhållanden. Längre fram
Började det bli idrott och andra förenings-
so många slag, så nu är det inte svårt
för ungt folk att träffas. Det blir
väl lite väl ofta, "men en gammal,
vet ju inte mycket", och "lyckan kommer
lyckan går". Den har bäst som tar
de hela mycket långt och tålmodigt.
För den, som kan göra något så
lever han inte förgäves. De, som ha sökat
en vettig kamrat ha det bra om de
arbeta vid en högre läroanstalt eller
slita i jorden

8)